

Bruksela, dnia 5 października 2011 r.

KANCELARIA SENATU

Przedstawiciel Kancelarii Senatu
przy Unii Europejskiej

Sprawozdanie nr 71/2011

Sprawozdanie nt. tabeli wyników rynku wewnętrznego

Komisja Europejska: państwa członkowskie muszą wzmoczyć wysiłki w zakresie transpozycji unijnych przepisów

W dniu 29 września Komisja Europejska opublikowała najnowszą tabelę wdrażania przez państwa członkowskie dyrektyw dotyczących rynku wewnętrznego (Internal Market Scoreboard). Po raz pierwszy deficyt transpozycji w UE przekroczył 1 procent a Polska znalazła się w gronie państw o najgorszym wyniku.

W czasie kryzysu jednolity rynek ma zasadniczą rolę do odegrania w podźwignięciu Europy ze stagnacji gospodarczej. Jednak jeżeli tylko jedno państwo członkowskie lub ich większa liczba nie zdoła w odpowiednim czasie przełożyć unijnych przepisów do prawa krajowego, pozostawia to lukę w unijnych ramach prawnych, prowadząc do fragmentacji. Wystarczy, że jedno państwo członkowskie nie wywiązuje się ze swoich obowiązków, aby naruszone zostały interesy gospodarcze wszystkich państw członkowskich. Opracowywana przez Komisję Europejską tabela wyników rynku wewnętrznego¹ pokazuje obecnie, że państwa członkowskie powinny jak najszybciej starać się dokonywać transpozycji przepisów unijnych do prawa krajowego. W ciągu ostatniego okresu referencyjnego (ostatnie sześć miesięcy). Obecnie 16 spośród 27 państw członkowskich UE przekracza maksymalną wartość 1- proc. deficytu transpozycji – celu ustalonego przez szefów państw i rządów UE w 2007 r.

Oznacza to, że odsetek dyrektyw w dziedzinie rynku wewnętrznego, których nie przetransponowano pomimo upływu terminu transpozycji, wynosi średnio 1,2 proc. W listopadzie 2010 r. odsetek ten wynosił 0,9 proc. Państwa członkowskie ograniczyły jednak

średni dodatkowy czas potrzebny na transpozycję unijnej dyrektywy do prawa krajowego do 5,5 miesięcy. Jeśli chodzi o stosowanie przepisów UE, pozytywny jest również fakt, że liczba odnotowanych uchybień uległa zmniejszeniu o jedną czwartą w okresie od 2007 r. Najwięcej postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego wszczynanych przez Komisję toczy się przeciwko Belgii oraz kolejno przeciwko Grecji i Włochom. Biorąc pod uwagę wszystkie wskaźniki egzekwowania prawa, w dalszym ciągu najlepsze wyniki osiągają Malta i Łotwa.

Komisarz ds. rynku wewnętrznego, **Michel Barnier**, powiedział: „Jednolity rynek jest bez wątpienia siłą napędową dla rozwoju naszej gospodarki. Jeśli chcemy naprawdę wyzwolić potencjał jednolitego rynku, by powrócić na ścieżkę wzrostu, musimy zapewnić właściwą transpozycję przepisów obowiązujących na tym rynku oraz ich powszechne stosowanie w praktyce. W tym zakresie można jeszcze wiele zrobić. Osiągnięcie tego celu wymaga współpracy.”

- **Wdrożenie dyrektyw dotyczących rynku wewnętrznego**

- Po raz pierwszy od 2007 r. państwa członkowskie przekroczyły maksymalną wartość 1-proc. docelowego poziomu deficytu transpozycji. Średni deficyt transpozycji w UE, czyli odsetek dyrektyw dotyczących rynku wewnętrznego, które nie zostały terminowo wdrożone do prawa krajowego, wzrósł w ostatnich sześciu miesiącach w przypadku wszystkich 27 państw członkowskich z 0,9 proc. do 1,2 proc.
- Liczba państw członkowskich spełniających indywidualnie wymóg nieprzekroczenia jednoprocentowego wskaźnika deficytu transpozycji zmniejszyła się z 20 do 11 państw. Wymóg ten spełniają jeszcze: Bułgaria, Dania, Estonia, Francja, Grecja, Hiszpania, Irlandia, Łotwa, Malta, Niemcy i Słowacja, choć niektóre z tych krajów z trudem.
- Malta po raz kolejny osiągnęła najwyższą skuteczność transpozycji: w państwie tym na transpozycję oczekują zaledwie dwie dyrektywy.
- Spośród 11 państw członkowskich nieprzekraczających obecnie 1-proc. celu tylko Estonia odnotowała postępy w zwalczaniu deficytu transpozycji w porównaniu z ostatnimi 6 miesiącami: z 1,3 proc. w marcu do 0,9 proc. obecnie. Estonia dowiodła, że nawet w dzisiejszej niełatwej sytuacji można utrzymywać lub nawet doskonalić efekty pracy nad transpozycją prawa unijnego.

¹ Tabela wyników rynku wewnętrznego koncentruje się na prawodawstwie dotyczącym rynku wewnętrznego. Jej opracowanie różni się od obszerniejszego rocznego sprawozdania Komisji dotyczącego ogólnego

- Mimo dobrych wyników osiągniętych w marcu Belgia, Finlandia, Litwa, Luksemburg, Niderlandy, Portugalia, Rumunia, Słowenia, Szwecja i Wielka Brytania przekroczyły obecnie 1-proc. wskaźnik deficytu transpozycji.
- Również Austria, Cypr, **Polska**, Republika Czeska, Węgry, i Włochy przekroczyły 1-proc. pułap. Obecnie największy deficyt transpozycji ma Republika Czeska (2 proc.).
- Osiemnaście miesięcy temu państwa członkowskie potrzebowały średnio 9 dodatkowych miesięcy na transpozycję dyrektywy po wygaśnięciu wyznaczonego terminu. Z tego właśnie powodu Komisja wezwała państwa członkowskie do zwiększenia i skoncentrowania wysiłków na konieczności zmniejszenia opóźnień w transpozycji obowiązującego prawa. Obecnie państwa członkowskie zdołały skrócić przeciętne opóźnienie transpozycji do 5,5 miesiąca.

- **Naruszenia przepisów**

- Całkowita liczba postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego związanym z rynkiem wewnętrznym stale się zmniejsza – obecnie jest o jedną czwartą mniejsza niż w 2007 r.
- Przeciętna liczba trwających postępowań w sprawie uchybienia wynosi 37 spraw na państwo członkowskie, wobec 40 spraw jeszcze pół roku temu. Najwięcej postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego toczy się przeciwko Belgii oraz kolejno przeciwko Grecji i Włochom.
- Od państw członkowskich wymaga się podjęcia natychmiastowych działań w celu wykonania orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości UE. W większości przypadków zastosowanie się do orzeczeń trybunału zajmuje jednak wciąż dużo czasu, przeciętnie ponad 17 miesięcy.
- Największe opóźnienie ma Francja, której zastosowanie się do orzeczeń zajmuje średnio dwa lata.

- **Tabela wdrażania i stosowania przepisów rynku wewnętrznego**

Tabela uwypukla fakt, iż jedynie małej liczbie państw członkowskich udaje się osiągnąć wyniki lepsze od średniej unijnej, biorąc pod uwagę różne wskaźniki dotyczące wprowadzania przepisów w życie (zob. załącznik). Najlepsze ogólne wyniki osiągają **Malta i Łotwa**.

- **W centrum uwagi: Akt o jednolitym rynku**

W kwietniu Komisja przyjęła Akt o jednolitym rynku. Przedstawiający 12 inicjatyw na rzecz wzrostu gospodarczego akt ma na celu ponowne skierowanie europejskiej gospodarki na właściwe tory. W Akcie o jednolitym rynku za wstępny warunek jego powodzenia uznaje się bardziej wnikliwe monitorowanie wdrażania przepisów jednolitego rynku. Proponuje się w nim zatem zwiększenie wysiłków poprzez przyjęcie nowych liczbowych wartości referencyjnych, np. ograniczenie deficytu transpozycji do 0,5 proc.

- **Forum Jednolitego Rynku (3 i 4 października) i Deklaracja Krakowska**

W dniach 3 i 4 października w Krakowie odbyło się Forum Rynku Wewnętrznego. Jego celem było zapewnienie większego zaangażowania najważniejszych decydentów w transpozycję i stosowanie przepisów rządzących jednolitym rynkiem. **Forum Jednolitego Rynku zakończyło się przekazaniem Deklaracji Krakowskiej Radzie UE, Parlamentowi i Komisji Europejskiej.**

„Chcemy, aby inicjatywy zawarte w Single Market Act były objęte przyspieszoną ścieżką legislacyjną. Pozwoli nam to skutecznie reagować na aktualne wyzwania związane z globalną sytuacją gospodarczą i wzmocni naszą konkurencyjność” – powiedział wicepremier, minister gospodarki **Waldemar Pawlak**. Poinformował, że zorganizowane w ramach prezydencji, Forum Jednolitego Rynku zakończyło się przekazaniem Deklaracji Krakowskiej Radzie UE, Parlamentowi i Komisji Europejskiej.

„Liczę, że dorobek naszej dyskusji spisany w formie Deklaracji Krakowskiej będzie wykorzystany w pracach na rzecz poprawy funkcjonowania rynku wewnętrznego” – zaznaczył wicepremier Pawlak. „Tylko współpracując z obywatelami i przedsiębiorcami możemy znaleźć rozwiązanie na pokonanie barier, ożywić jednolity rynek i przekonać do niego Europejczyków” – podsumował.

Uczestnicy Forum Jednolitego Rynku zwrócili uwagę m.in. na potrzebę większej mobilności usług i osób. W ich opinii firmy powinny móc prowadzić działalność gospodarczą w innym państwie członkowskim.

Podkreślali też potrzebę zapewnienia właściwego poziomu ochrony pracowników delegowanych do innego kraju. Zdaniem uczestników Europejska Karta Pracy powinna

ułatwić uznawanie kwalifikacji zawodowych za granicą i dać profesjonalistom większą swobodę oraz pogłębić zaufanie między państwami.

Konsumenci i przedsiębiorcy ocenili również, że e-handel musi być bardziej bezpieczny i przewidywalny. Użytkownicy jednolitego rynku wnioskowali, aby angażować obywateli w tworzenie Single Market poprzez zapewnianie dostępu do informacji, zachęcanie do dialogu i komunikację ze społeczeństwem. Pomoże to biznesowi i obywatelom egzekwować swoje prawa i przestrzegać obowiązków

Opracowała:

Dr Magdalena Skulimowska²

Załącznik: Tabela wdrażania i stosowania przepisów w zakresie rynku wewnętrznego

Tabela wdrażania i stosowania przepisów w zakresie rynku wewnętrznego uwzględnia najnowsze wskaźniki w celu zapewnienia lepszego poglądu na wdrażanie i stosowanie przez państwa członkowskie prawodawstwa w dziedzinie rynku wewnętrznego.

Tabela wyników rynku wewnętrznego znajduje się na stronie:

http://ec.europa.eu/internal_market/score/docs/score23_en.pdf

² Na podstawie informacji Komisji Europejskiej.

	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	FI	CY	LV	LI	LUX	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	EU average
Fig. 2-4 Transposition deficit	1.8%	1.0%	2.0%	0.5%	1.0%	0.3%	0.7%	1.0%	0.3%	1.0%	1.8%	1.3%	0.5%	1.2%	1.1%	1.4%	0.1%	1.3%	1.7%	1.7%	1.3%	1.4%	1.8%	1.0%	1.2%	1.3%	1.3%	1.2%
Fig. 3 Progress over the last 4 months change in the number of outstanding directives	112	19	119	11	11	-5	11	11	10	19	-7	10	12	111	12	12	10	19	19	11	17	114	112	13	17	17	17	15
Fig. 5 Development of transposition deficit since Nov. 2017	10.4	10.2	-1.4	-0.1	10.1	-0.1	-0.5	-0.7	-0.1	-0.1	10.3	10.1	-0.1	10.8	-1.7	10.2	-0.3	10.8	10.3	0	-1.0	10.8	10.3	10.4	0	10.3	10.3	0
Fig. 6 Number of directives to be issued or revised	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Fig. 8 Transposition delay on average directives in months	8.9	4.1	4.9	6.9	7.2	8.9	4.2	4.3	5.8	5.0	5.0	4.4	9.2	5.2	7.1	4.1	2.4	7.7	9.0	7.7	6.2	9.5	5.9	4.0	4.9	7.2	4.4	5.5
Fig. 9 Compliance deficit	1.5%	0.8%	0.9%	0.5%	0.2%	0.5%	0.7%	1.1%	1.0%	1.2%	1.8%	0.1%	0.5%	0.5%	0.5%	0.3%	0.2%	0.2%	0.7%	1.8%	1.0%	0.9%	0.3%	0.9%	0.9%	0.9%	1.0%	0.8%
Fig. 7-2 Trend in the number of infringement cases since Nov. 2017	159%	NA	-92%	-19%	-44%	-49%	-41%	-3%	-94%	-23%	-41%	-19%	-50%	-44%	-42%	-14%	-53%	-3%	-41%	-20%	-21%	NA	-28%	-12%	-82%	-22%	-21%	-23%
Fig. 7-3 Number of pending infringement cases	101	24	21	21	50	12	25	31	15	71	52	17	19	10	21	24	13	49	31	44	54	22	17	22	14	25	48	37
Fig. 7-5 Average speed of infringement resolution - pending cases in months	29.3	19.9	39.2	30.3	29.1	21.7	29.3	24.7	28.2	27.1	22.4	14.1	15.4	22.7	11.5	28.9	20.5	27.9	19.7	28.1	28.4	15.0	17.1	20.0	34.7	23.4	29.1	24.7
Fig. 7-4 Duration since Courts judgments - closed cases in months	14.8	NA	NA	10.4	14.0	NA	21.1	18.2	22.4	24.2	17.9	NA	NA	9.0	15.9	NA	4.1	18.0	20.8	9.3	13.2	NA	NA	8.1	12.1	14.2	14.0	17.4

Legend	> average	average ± 0%	< average
Transposition deficit	> 1%	1%	< 1%
Duration since Courts judgment	> 3 months	3-13 months	< 3 months
NA = not applicable			

FORUM JEDNOLITEGO RYNKU

Kraków, 3-4 października 2011 r.

DEKLARACJA KRAKOWSKA

Pierwsze Forum Jednolitego Rynku gościło przedsiębiorców europejskich, partnerów społecznych, organizacje pozarządowe, think tanki, dziennikarzy, przedstawicieli parlamentów krajowych, instytucji europejskich oraz władz publicznych różnego szczebla (centralnego, regionalnego, lokalnego).

My, uczestnicy pierwszego Forum Jednolitego Rynku, uważamy, iż Jednolity Rynek przynosi ogromne korzyści dla europejskich kobiet i mężczyzn. Przyczynia się on do zwiększenia dobrobytu i tworzenia nowych miejsc pracy. Jednakże, w obecnej dobie kryzysu, rządy państw europejskich muszą dostrzec potencjał zawarty w dalszym rozwoju Jednolitego Rynku. Jako obywatele i konsumenci również odgrywamy ważną rolę w tym procesie. Nasze zrozumienie i wsparcie dla Jednolitego Rynku jest kluczowe dla przyszłego sukcesu.

Wspólnie analizowaliśmy różne bariery, na które napotyka Jednolity Rynek. Przyjeliśmy do wiadomości treść raportu w sprawie dwudziestu głównych niepokojów wyrażanych przez obywateli i przedsiębiorców, wyniki konkursu dla przedsiębiorców „Tell Us Your Story” oraz treść Deklaracji Polskiej Młodzieży, które to dokumenty wskazywały na problemy, których doświadczamy każdego dnia jako obywatele, przedsiębiorcy, pracownicy i władze publiczne.

Zdając sobie sprawę z korzyści, które przynosi Jednolity Rynek, nie zawsze jednak dostrzegamy je w życiu codziennym. Czasami występują rozbieżności pomiędzy tym, czego ludzie oczekują od Jednolitego Rynku, a tym, czego doświadczają w praktyce. Chcemy więc działać na rzecz poprawy jakości dwustronnej komunikacji oraz wdrożenia skutecznych narzędzi egzekwowania naszych praw.

Wszystkie państwa członkowskie powinny wdrożyć i prawidłowo stosować zasady prawa wspólnotowego. Musimy czerpać korzyści z wymiany najlepszych praktyk pomiędzy państwami członkowskimi. Nasze prawa mogą być jednakowo zagwarantowane w całej Europie jedynie wówczas, gdy podejmiemy poważnie do kwestii stosowania prawa UE.

Jako pracownicy i jako przedsiębiorcy, potrzebujemy rozwoju usług transgranicznych i większej mobilności pracowników. Należy ułatwić firmom prowadzenie działalności w innych państwach członkowskich. Powinno to iść w parze z zagwarantowaniem adekwatnego i odpowiedniego poziomu ochrony pracowników delegowanych do innego państwa członkowskiego, przez to państwo.

Jako profesjonaliści, wyrażamy swoje zadowolenie z gwarancji fundamentalnego prawa do swobodnego poruszania się w granicach Unii Europejskiej. Mobilność obywateli leży w interesie nas wszystkich, dlatego też kwestia ta zasługuje na przyspieszone rozpatrzenie poprzez skierowanie jej na odpowiednie, ogólnoeuropejskie tory. Wprowadzenie europejskiej legitymacji zawodowej pozwoli na wspieranie mobilności transgranicznej, pozwoli pracownikom uzyskać większą dozę pewności, a władzom państw członkowskich wyższy poziom zaufania.

Jako konsumenci i przedsiębiorcy jesteśmy świadomi, że w handlu ekonomicznym tkwi ogromny potencjał do zaspokojenia naszych potrzeb. Taka forma handlu tworzy nowe możliwości biznesowe, zwłaszcza dla małych przedsiębiorstw, i przyczynia się do tworzenia poszukiwanych, nowych miejsc pracy. Jednakże musi być ona bezpieczniejsza i bardziej przewidywalna.

W przypadku wystąpienia problemów konsumenci chcą mieć możliwość ich rozwiązywania bez konieczności wkraczania na ścieżkę sądową. Dlatego też niezbędne jest utworzenie skutecznego, alternatywnego systemu rozwiązywania sporów.

Jako podatnicy uważamy, że nasze pieniądze muszą być wykorzystywane w skuteczny i efektywny sposób. Zasady zamówień publicznych powinny być proste i sprawiedliwe, zaś państwa członkowskie powinny zagwarantować ich odpowiednią egzekucję; podmioty zamawiające muszą z kolei wziąć odpowiedzialność za jak najlepsze wykorzystanie dostępnych narzędzi i zapewnić wysoki poziom profesjonalizmu praktyki zamówień publicznych.

Jako przedstawiciele firm, dostrzegamy konieczność pełnego rozwoju internetowych centrów kompleksowej usługi, aby utrzymać korzystną pozycję konkurencyjną w sektorze usług. Wszystkie państwa UE muszą radykalnie uprościć swoje procedury, aby umożliwić nam rozpoczęcie, przenoszenie i rozszerzanie działalności w Europie. Najwyższy czas zbudować i udostępnić w pełni zintegrowane, przyjazne dla użytkownika i skuteczne usługi online.

Z naszych dyskusji wyłania się obraz rozbieżności pomiędzy oczekiwaniami społeczeństwa dotyczącymi Jednolitego Rynku, a tym, co oferuje on w praktyce. Wierzimy, że problem ten da się rozwiązać i dlatego wzywamy:

- Głowy państw i rządy UE, aby na następnym szczycie Wspólnoty zobowiązały się do niezwłocznego wdrożenia ustawy o jednolitym rynku;
- instytucje europejskie do podjęcia środków mających na celu usunięcie luk prawnych, które to działania zidentyfikowaliśmy jako niecierpiące zwłoki;
- rządy krajowe, władze regionalne i lokalne, przedsiębiorców, związki zawodowe i organizacje pozarządowe do współpracy, celem zapewnienia obowiązywania zasad Jednolitego Rynku dla wszystkich obywateli i przedsiębiorstw;
- wszystkich partnerów do większego zaangażowania obywateli w rozwój Jednolitego Rynku poprzez zapewnienie jasnych informacji, poprzez rozwijanie dialogu i komunikacji z obywatelami, celem lepszego zrozumienia ich oczekiwań i poprzez pomoc przedsiębiorcom i obywatelom w egzekwowaniu ich praw i zobowiązań.

W trakcie niniejszego forum podkreśliliśmy wartość współpracy na rzecz lepszego działania Jednolitego Rynku. Forum to było bardzo potrzebnym doświadczeniem, które należy powtórzyć.

Kraków, 4 października 2011 r.

W celu zapoznania się z wnioskami płynącymi ze zorganizowanych warsztatów, należy odwołać się do załącznika.